

העלון יוצא לעילוי נשמת
מזיאנה נגי'מה בת
חנינה לבית זוזאן ע"ה,
ובעלה מקיקץ
כצאני בר חלע ע"ה

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשימוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן': 079-9-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

בית נאמן

מוצ"ש פרשת מקץ, א' בטבת תש"ף

נושאי השיעור:

א. עם ישראל מאמין בבורא עולם. ב. גם הנצרות והאיסלאם באו לעולם בשביל ישראל. ג. תענית ותיקון חצות בערב ראש חודש.
ד. חישוב המולדות. ה. הוודיע זמן המולד. ו. ממתי מברכים ברכת לבנה. ז. מלכות יון הרשעה. ח. בר"ח טבת בבוקר מה אומרים קודם
מזמור של חנוכה או של ר"ח. ט. סדר קריאת התורה בר"ח. י. להוסיף בלימוד ביום ר"ח. י"א. לא לומר בסוף ההלל לסגולה: צדיה ישמרני וכו'.

האמונה ונכרתה מפייה" (ירמיה ז' כ"ח), נכרתה מהפה אבל יש אמונה בלב. ויש תקוה שיום אחד יבינו את זה, אם באנו להתבולל הרי יותר טוב ללכת לחו"ל ולהתבולל שם, מה אנחנו עושים כאן?! צריך שיהיה משהו לפחות שמעיד על יהדות. הרב רצון ערוסי שליט"א רב העיר קרית אונו סיפר (לפני שהתמנה חבר מועצת הרבנות הראשית) שאמר למתפללים שם: **ביום שבת אל תקפלו את הטלית ותצאו בחוץ, אלא תבואו עם הטליתות ותצאו איתם, כדי שיכירו ויראו החילוניים שיש דבר כזה שנקרא "שבת", ולא יחשבו שהשבת זה משהו שעבר עליו הכלח.** עליהם יעבור הכלח, ולא על השבת. לכן טוב לנהוג בדבר הזה, ובמיוחד במקום שלא שומרים שבת.⁵

לא לקנות ממנו לא זה ולא זה

ב. חג החנוכה תמיד בא עם חג המולד של הנוצרים, והם עושים עץ "אשוח", שכנראה מזכיר להם משהו על אותו האיש שנצלב. **ויש כאלה בתל אביב שמוכרים אשוח וחנוכה זה מכאן וזה מכאן,** כדי שמי שנכנס לחנות יהיה "מסובב במצוות"... אוי להם. **מי שמוכר את זה, לא לקנות ממנו לא זה ולא זה.** אבל תמיד חג המולד שלהם בא בפרשת מקץ, ואין דבר שלא נרמז בתורה. אתה קורא את הפרשה בשבת, והתורה מדברת לך על זה. כתוב **"אותי השיב על כני ואותו תלה"** (בראשית מ"א י"ג), המלה **אותו** רומזת לאותו האיש, והתרגום של המלה **תלה** זה "צלב", כי שר האופים נתלה ונצלב, וזה מעין אותו האיש. מה זה "אותי השיב על כני"? הכמרים טענו שכל הנובאות שנאמרו בישיעה וירמיה על ישראל הכוונה עליהם, ומה שכתוב על בית המקדש, זה הותיקן. **"וגם גנבו וגם כיחשו וגם שמו בכליהם"** (יהושע ז' א'), והם רוצים את הכל. אבל

מהרב כדורי, ואל תספרו את זה, "אל תגידו בגת אל תספרו בחוצות אשקלון" (שמואל ב', א' כ'). הם עושים את זה בשקט, כביכול הם לא מאמינים בזה.

5. בקרית אונו היתה מנהלת בית ספר "ממלכתי" שרצתה לבטל "מסיבת חומש", עד כדי כך השגעון הולך שלא יהיה זכר ליהדות. אמנם ההורים שם חילוניים (אדם שמכניס את בנו למקום כזה הוא חילוני), אבל לא הסכימו לזה, והחליטו להתארגן ולבוא אליה בדרישה: תעשי מסיבת חומש לילדים שלנו, מה הם לא ידעו בכלל את העם שלהם. אבל ברגע האחרון כולם פחדו אולי תקופס פרנסתם. רק אחד בא ודיבר איתה, אבל כמה שדיבר לא עזר כלום. בסוף אמר לה: **"בעוד חמשים שנה יכתבו עלייך את הדבר הזה, ואת תהיי לדרואן עולם, שמנעת מהילדים שלך קצת ידיעה על היהדות והעם שלהם, הם יודעים מה שקרה ביפן ובצ'כוסלובקיה ובכל המדינות האלה, אבל לא יודעים את העם שלהם."** אמרה לו: לא אכפת לי מזה. אחרי שהלך, הדברים נכנסו בלבה. והיא התקשרה דרך המזכירה הוודיעה: אנחנו עושים "מסיבת חומש". עד כדי כך חוצפה, לדבר בשפת החומש ולדבר בשפת התורה, ולא להזכיר שום דבר של יהדות, "הס כי לא להזכיר בשם ה'" (עמוס ו'). הם יודעים שאם תזכיר יהדות אנשים יתקרבו לתורה, כי התורה היא שלנו ולא של אחרים, אבל הם טפשים וכסילים, מה נעשה להם!?

עם ישראל מאמינים בה' ובתורתו

א. שבוע טוב ומבורך, וחודש טוב ומבורך. בשבוע שעבר דיברנו על חילולי שבת, אבל יש לי בשורה טובה, שרוב העם וכמעט רובו ככולו לא "אתאיסטים" אלא מאמינים. ומעשה שהיה לפני שבועיים באשתו של אחד האברכים, שהלכה ללדת בבית החולים "לניאדו", והיא היתה מאחרת בזמן כבר עבר שבוע ארבעים, ארבעים ואחת, ארבעים ושתיים. בדרך כלל אם מאחרים זה בת', אבל כאן זה היה בן. למה כ"כ התאחר? כי חבל הטבור היה כרוך על צווארו, והוא היה בסכנה. אמרו לי שהיו חמשה עשר רופאים נכנסים ובאים בחדר 5, ולא יודעים מה לעשות, "אבדה עצה מרופאים ונסרחה חכמתם" (ע"פ ירמיה מ"ט ז'). **באה המיילדת שאינה דתיה, ואמרה לאשה: תגידי מלה מלה מה שאני אומרת, והוא כחתינ יוצא מחופתו ישיש כגבור לרוץ אורח"** (תהלים י"ט ו), שבע פעמים. בפעם השביעית הולד יצא לאויר העולם. אי אפשר להאמין בזה. אבל היולדת סיפרה הכל לבת שלי, וכל אחד יכול לברר את הדבר הזה. ומצאתי רמז לזה, המלה **"יצא"** (כתובה בתהלים בלי וא"ו) **בגימטריא "לניאדו". ויש לבית החולים הזה ברכה, כי הם עושים הכל ע"פ ההלכה.** עם ישראל מאמינים, ויש אמונה לפחות בלבם.⁶ לכן ירמיה הנביא אמר "אבדה

1. חזק וברוך (לחזן ר' כפיר פרטוש הי"ו ואחיו ר' יהונתן). אמרת עכשיו שיר המיוחס לרבי יהודה הלוי "ההצל יונה מחכה", ובסוף כתוב: **"האל ימינו יחדש, וצר להריגה יקדש"**. איפה מצאנו קידוש להריגה? בירמיה (י"ב ב') **"והקדשם ליום הרעה"**. והנה מצאנו מקודש להריגה. הצרים שלנו בסוף ייהרגו כולם, ולא ישאר מהם פליט ושריד. פעם ראיתי מאמר שכתב אבשלום קור, וכותב שם: תסתכלו בדולר האמריקאי ותראו בצד ימין כוכבים שעשויים כדמות מגן דוד, ויש באמריקה כמה שמות ערים לקוחות מהתנ"ך, וכל מדינה ומדינה לקחה משהו מאתנו. כל אומות העולם מחקים אותנו, ואנחנו תמיד הולכים לחקות אותם, בשביל מה עושים את זה?! הנה גם למלה "יקדש" יש מקור בתורה, וזה המיוחד בשירת ספרד.

2. אמרתי סימן לדבר: "ואחר - ילדה בת" (בראשית ל' כ"א)... פעם מישהו שאשתו הגיעה לשבוע ארבעים ושתיים ועוד לא ילדה, אמרתי לו: מסתמא זו בת. והיא ילדה בשבוע הארבעים ושלוש. אמרתי לו: "גם זו לטובה", המלה **"גם"** בגימטריא ארבעים ושלוש, והמלה "זו" זה לשון נקבה.

3. שם עושים כמו רבנו תם לחומרא. פעם אחת מישהו התקשר במוצאי השבת לדעת אם אשתו ילדה, והעברי שהיה עונה בשבת אמר לו: "עוד לא הגיע רבנו תם". והוא אמר לו: מה אכפת לי מרבנו תם? אשתי ילדה או לא? הוא לא מבין מה זה רבנו תם... מאידך **הרב בן ציון אבא שאול** מסר בשם רבי יוסף חיים זוננפלד, שלא היה חושש לדעת רבנו תם, חוץ ממוצאי כיפור שהיה מאחר לא לאכול עד שיגיע זמן רבנו תם, ואמר: פעם אחת נזכור את רבנו תם שלא נשכח אותו. הוא היה תלמידו של הכתב סופר, בנו של החתם סופר שבעיר פרשבורג היו עושים כמו רבנו תם גם לקולא (ככה כתוב בתשובות חתם סופר אור"ח סימן פ), אבל הוא ראה שהמצאות כאן אחרת. זאת אומרת מה שאני אומר תמיד שאנחנו עושים כמו רבנו תם, זה לחומרא, ולא מעיקר הדין ממש. והנה הוא עושה רק במוצאי כיפור, לא בשביל לענות עצמו בכיפור, אלא שלא נשכח דעת רבנו תם.

4. פעם אנשי מרץ היו אומרים על הרב כדורי "הוא מקובל, אבל לא מקובל עלינו, ואנחנו לא מכירים אותו". אבל בחשאי היו הולכים לחברי כנסת חרדים, ומבקשים מהם קמיע

לע"נ המנוח גומל חסדים טובים מבוני הארץ **שאל בן שאשונה לבית עשוש ז"ל**
נלב"ע ט' טבת התשס"ה תנצב"ה

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:06	17:28	16:13
18:02	17:29	16:28
18:00	17:27	16:16
18:04	17:30	16:30

כולם מסיימים את השט? שם = 60 מסכתות הבחורים ב'נסא רחמים' נבחנו* בשנה זו על 494 מסכתות

*מבחן על מסכת מינימום 3 חזרות

להיות שותף בזכויות 1700-50-51-52 hilula.org

אתה יודע משהו בכלל?! (הוא כותב בספרו שמרים אחתות של משה רבנו היא אמה של אותו האיש, מה השגנון הזה? הרי אלף שנה ביניהם)11. ולצערנו כאן ברדיו הממלכתי, כאשר מדברים על דבר של קדושה, הם מזלזלים ואומרים שזה הדתיים והחרדים12. ואילו כאשר מביאים דברי הערבים, בשבילם זה "קודש קדשים"13. אבל הדבר הזה "האיסלאם" הועיל כאשר הנוצרים עשו לנו צרות, והיו בורחים למדינות ערב. וככה היה בימי הרא"ש וחכמים אחרים. ובספרד שהיתה תחת ממשלת ערב, היהודים היו חיים באושר. לכן השירים שלהם מתוקים, כי אדם רגוע ושופך את לבו בתפלה, והם היו שופכים את לבם. אבל לא כן באשכנז, הלחץ והצרות שתמצא אצל האשכנזים, אתה קורא את הסליחות שלהם שמלאים כ"כ יגון וצער. ואפילו בפיט "מעוז צור ישועתי", הבית האחרון שם: "חשוף זרוע קדשך וקרוב קץ הישועה, נקום נקמת דם עבדך מאומה הרשעה, כי ארכה השעה, ואין קץ לימי הרעה". המחבר אשכנזי, ומדבר על הצרות שהיו פעם כמו מסעי הצלב וכדו'. אמנם גם אצל הספרדים שרו ואמרו שנמצאים בגלות, אבל לא ביגון וצער כזה. אדם שנמצא בצער לא יכול לכתוב דברי שירה מיוחדים. אבל לאט לאט הכל יתקצבו ויהיו ביחד, וכל מי שעושה דבר נגד עם ישראל סופו לאבדון14. ויגיע הזמן שכל אומות העולם, יבואו ויבקשו סליחה מעם ישראל, ויאמרו: לא ידענו את הערך שלכם, ועכשיו יתחילו להעריך את עם ישראל15. פעם חשבו שעם ישראל טפשים ולא יודעים כלום, אבל הנה רק נתנו להם טיפת חופש, וב"ה יש לנו כל הדברים הטובים שבעולם. מי המציא את הוי"ו? יהודים, מי המציא את המובילאיי? יהודים, מי המציא את האקמול? יהודים. ועוד כמה תרופות. רק היהודים מסוגלים למצוא דברים טובים. ומי לומד גמרא? יהודים. בגמרא יש כח מיוחד, ולימוד הגמרא זה משהו אדיר16. צריכים לדעת שכל אומות העולם

אחרי אלפיים שנה, התעוררו רחמים מלמעלה (וכמו שחכם אחד כתב מאמר על זה "קול דודי דופק"), שתהיה לעם ישראל מדינה, ואפילו שעכשיו איננה אמה אחוז, אבל קודם כל שתהיה מדינה ויהיה להם כבוד בעולם כולו, "גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון" (תוי"ב ט). וממילא הנצרות כבר לא שווה כלום.

למה הנצרות והאיסלאם באו לעולם?

- למה הנצרות והאיסלאם באו לעולם? בגלל שלפני כן היו כולם עובדי עבודה זרה, ואם היינו גולים לבין עובדי עבודה זרה, הם לא היו משאירים לנו מלה אחת בתורה, ושורפים את התנ"ך ח"ו כמו ששרפו את התלמוד, ולא משאירים בו כלום17. לכן לפני הגלות הקב"ה הביא את הנצרות, שהם מכבדים את התנ"ך, רק שיש להם שגעונות על אותו האיש שלהם (הם אומרים שאשה נתעברה מאלקים והאיש שלהם הוא בן אלקים, היש שגעון יותר מזה?!), אבל לפחות בזכות זה הם שומרים לנו את התנ"ך. ויש להם גם כתיב-יד עתיקים, והם שומרים על כל אות ונקודה ותג בזה (ויש להם אחד בשם "בוקסטורף" שיש לו חקירות על זה). אבל הם היו מענים את עם ישראל, לוקחים יהודים לשריפה ומענים אותם עינויי תופת. מה עשה הקב"ה? מאוחר יותר (בשנת 622 למנין הנוצרים) הביא את מוחמד והאיסלאם, שהם לא מאמינים באיללים ובפסילים רק ביחידו של עולם. זה הנוסח שלהם: "לא אילאה אלא אלה". כלומר אין אלקים זולתי ה' (אללה"ה שלהם זה שם ה' שלנו)2, ופלוני שליח שלי. אבל השליח הזה למד כמה דברים מאתנו, והוא חשב שאם יעשה את זה יאמינו בו גם היהודים19. והם אמרו לו: אתה עם הארץ דאורייתא ודרבנן, וכי ואי אפשר לעשות הגהות כמו שאנחנו עושים בגמרא, למשל כותבים "עכו"ם" במקום גוי, וכיון שזה יכול להיות ראשי תיבות "עובדי כריסטוס ומרים" כותבים נכרי, וכל מיני הגהות שאין בהן ממש. אבל בתורה אסור להגיה בכלל, וכל אות כמו שנכתבה בדיוק, בלי לשנות כלום. בתנ"ך צריך לבדוק את הלשון בדיוק, ובתורה שבעל פה את התוכן בלבד.
- השפת כהן אומר שאותו הדבר גם גאד וגוד. והאדמו"ר מליובאוויטש לא היה מזכיר את המלה "גאד", רק אומר באותיות ג-א-d או ג-א-ט, כי לדעתם זה כמו שהזכרת שם שמים.
- יש להם שלושה תוארים: אברהם אבינו - ללילי אלה, כלומר חביבו של הקב"ה, "אברהם אברה" (שמישהו מא"ח). משה רבנו - כלים אלה, כלומר מדבר עם ה'. והואוהו שלהם - רסול אלה, כלומר שליח של ה'.
- הוא ראה אצל היהודים חודש אלול, ועשה להם "חודש רמדאן". ראה כיפור אצל היהודים, ועשה להם "נאשורה" שזה יום עשירי של חודש מסויים (ואני לא יודע שמות החודשים שלהם). ראה שאסור ליהודים לאכול חזיר, ואסר על מאמיניו לאכול חזיר. וכל מיני דברים לקח מהתורה.
- פעם תלמיד חכם גדול רבי יעקב אבוקארה, היה נוסע בעגלה עם חבורה של מוסלמים בתונס, ואמר להם: אם מוחמד היה מאריך ימים ושנים, היה עושה את כולכם יהודים. התפלל: מה פתאום שיעשה אותנו יהודים? אמר להם: הנה הוא אסר לכם את החזיר, ואמר לכם להתפלל מול ירושלים (ואח"כ החליף להתפלל מול מכה). וכמה דברים עשה כמו היהודים. והם שתקו ולא אמרו כלום (שמעתי את הסיפור הזה מזמן אחד בשם יעקב חסיד - כפי חסיד, שסיפר לאבא עליה. פעם סיפרתי את זה לרבי חיים אצויד ז"ל (מזכיר הרבנות הראשית בתוניסיה, ואח"כ גר בפתח תקוה), ואמר לי: אל תכתוב את זה. הוא מפתח לכתוב דבר כזה על הערבים אמרתי לו: ממה אתה מפתח? אתה נמצא בארץ. ואני שמעתי את זה מפיו של יהודי הזקן הזה שחי תשעים שנה). דרך אגב, רבי יעקב אבוקארה זכה להכיר את הגאון רבי ישועה בסיס בהיותו בגיל עשר, והברכות שלו היו מיוחדות במינם. אבא עליה לא היו לו ילדים שבע שנים, והיה בא לבית הכנסת ופוגש את רבי יעקב שם. יום אחד שאל אותו: למה אתה לא מביא את הבית שלך? אתה כבר נשוי שבע שנים. אמר לו אבא: אין לי בן. רבי יעקב שבע בתפלין שבראשו, ואמר: השנה יהיה לי בן (אין אדם יכול לעשות דבר כזה?!), וככה היה. באותה שנה נולד לו בן. זה היה אחי הבכור. אבל אחרי כמה שנים, רבי יעקב נפטר בן תשעים ושבע (נולד בתונס בשנת תר"ג ונפטר בד' טבת תש"א). אני הייתי יחד את התאריך הלועזי 1 בינואר 1941, והיום ראיתי בלוח השנה שלנו את התאריך העברי, ואחיי הבכור נפטר בן שמונה שנים (נולד בשנת תרצ"ז ונפטר בשנת תש"ה). ואבא היה מצטער, ואומר: חבל שלא ביקשתי מהרב בן זכר של קיימא. אבא היה אומר על הבן הבכור שהוא חכם גדול ושקדן גדול, ומהבוקר עד הערב קורא חומש מבראשית עד לעיני כל ישראל, וחוזר על זה כל הזמן. ויש משמו כמה גרגירים וחידושים (עיין בספר מגדולי ישראל ח"ד עמ' קס"ב). ומה שמענין יותר

- מזה, שאבא סיפר את זה לתלמידים בשיבת כסא רחמים בתונס, ואחד מתלמידיו רבי חיים פרץ שליט"א התחתן ושמונה שנים לא היו לו ילדים. ראה בחלום את אבא, ואמר לו: אין לי ילדים. אבא אמר לו: אתה לא שקדן כ"כ בתורה, והוא אמר לו: אני אשקוד. ואבא בירך אותו: יהיה לך ילדים. אחרי זה הוא נזכר בחלום את הסיפור הנ"ל, וחזר בחלום לאבא ואמר לו: תניד לי "של קיימא" ולא בן סתם. ואבא אמר לו: של קיימא. באותה השנה נולד לו בן, וקרא לו דב. הוא זכר את הסיפור הזה בחלום, וביקש מאבא בחלום בן של קיימא.
- אחרי שראה שהיהודים חזקים ממנו בחכמה, ציוה למאמיניו שלא להתווכח עם עם הספר: "לא תג'אדלו אהל אלכתאב" (אהל אלכתאב" פירושו עם הספר), אל תענו להם ואל תתייחסו אליהם. והוא הראשון שקרא לעם ישראל "עם הספר".
- פעם משהו נתן הודעה לעיתון "הארץ", ואמר לו: השנה יש מחסור בהדסים לחג הסוכות. והעיתונאי כתב: "השנה יש מחסור באגסים..." מה ענין אגס לחג הסוכות? מה יש לך? אבל הוא לא יודע כלום. פעם עשו ראיון ומשהו אמר "הרב שך שליט"א", והכותב לא ידע מה זה שליט"א וכתב "הרב שך של ליטא", כלומר הרב של יהדות ליטא. חזק וברוך...
- ברדיו אומרים "הערבים אמרו שלא יצחק נעקד אלא ישמעאל", וכי אתם לא יודעים שהם לקחו את זה מאתנו?! גם מה שהם אמרו שאברהם אבינו הלך "למכה", ובדרך היה נחל שרצה להפריע להם, אז אברהם זרק עליו אבן, ואמר לו "גער ה' בך השטן" (נפריה ג' ב). מאיפה למדו את זה? מהמדרש. אבל מה אברהם עשה במכה? הוא נמצא בבאר שבע והולך למכה?! אבל אין שאלות עליהם.
- הראיה הגדולה ביותר מלכות אשור, שהיתה מעצמה עולמית, ולקחו עשרה שבטים שלנו והגלו אותם, "בפחלך ובחבור נהר גוזן וערי מדי" (מלכים ב', י"ז ו'). ואח"כ אשור נעלמה, ואיננה בעולם. אותו דבר בכל, ואותו דבר יון, ואותו דבר רומי, לא נשאר מהם כלום. "אביר" ראשי תיבות אשור בכל יון רומי. וגם ספרד, כמה שענינתה את היהודים נגמר הכל.
- בפולין הוציאו בול חדש עם תמונה של הגאון מוילנא (אולי לפני חודש-חודשיים), וכתבו שם "גם אתה יכול להיות גאון"... כלומר גם אתה שלוקח את הכול יכול להיות גאון.
- אני קורא "חזון עובדיה" הלכות חנוכה, והוא שופך מקורות שם, זה מהדים. איזה מח היה לו לרב? מיוחד במינו. צריך ללמוד ולקנא בו על מנת לעשות כמותו.

ממונות כשרות שלום בית

בנשיאות מרן רה"ר רבנו מאיר מאוזן שליט"א

המנהל אלפוני 26 (נושא האנטי)

383-5353-02

ממונות כשרות שלום בית

בנשיאות מרן רה"ר רבנו מאיר מאוזן שליט"א

המנהל אלפוני 26 (נושא האנטי)

383-5353-02

התאריך אף שבת האחרונה

א-ה ה': 8:00-24:00

ו' ו' 9:00-21:00

שבת אפי' הפקידה

www.yhr.org.il

בית החוראה

בית החוראה

בית החוראה

את השעה לתת"ף חלקים, וכתב ככה: אם במקום תשצ"ג היה פחות חלק אחד תשצ"ב, לא היינו צריכים לחלק את השעה לאלף ושמונים אלא לחמש עשרה, כי בתת"ף יש חמש עשרה פעם שבעים ושנים, ובתשצ"ב יש אחת עשרה פעם שבעים ושנים, ובשביל מה צריכים לחלק לתת"ף? נעשה אחד עשר חלקי חמשה עשר בלבד. אבל בגלל החלק הנוסף של תשצ"ג שאי אפשר לזרוק אותו, לכן אנחנו עושים תשצ"ג חלקי תת"ף. זה ההסבר של הגר"א, הסבר יפה מאד. וזה מוכרח, כי אם אתה מקטין תשצ"ג חלקי תת"ף, עליך להקטין באותה מדה את המונה והמכנה, שהרי אי אפשר להקטין מונה בלי מכנה ומכנה בלי מונה, ואם תרצה לחלק לא תוכל לחלק אותם. לכן הוכרחו לחלק את השעה לתת"ף. הטעם הזה כתוב בספר העיבור של אבן עזרא (דף ג' ע"א), ובספר יסוד עולם (יסוד עולם מאמר ג' פ"ב) של רבי יצחק הישראלי תלמיד הרא"ש. והוא טעם מתוק מדבש. רק שהם לא כתבו כמו שכתב הגר"א, כי הוא כתב בתמצית מיוחדת. ומצאו רמז לחלוקת תת"ף בדברי הימים-א' (י"ב ל"ג): "ומבני יששכר יודעי בינה לעתים", ורש"י בפרשת ויחי (בראשית מ"ט ט"ו) כותב שבני יששכר היו בקיאים בעיבורי השנים. המלה "עתים" עולה תת"ף (אם נחשב מ"ם סופית שש מאות), שבני יששכר חילקו את השעה לתת"ף. (וע"ע בספר סלת נקיה קונטרס פרפראות לחכמה סימן ב' אות ג'). **ורבי יוסף חיים זוננפלד ע"ה** מצא רמז בברכי נפשי: "עשה ירח למועדים" (תהלים ק"ד י"ט), המלים האלה **עולים תשצ"ג בדיוק**¹⁹.

כדאי להודיע זמן המולד בברכת החודש

1. לכן אנחנו נוהגים להודיע זמן המולד כאשר מברכים את החודש, ואפילו שזה מנהג האשכנזים והספרדים לא נהגו בזה, משום שיש כלל לברך ברכת הלבנה רק כעבור שבעה ימים שלמים מהרגע של המולד. ויש אומרים שבמוצאי שבת אפשר לברך גם בלי שבעה ימים, ויש אומרים שאם חסר שעה אחת או שתיים אפשר לברך. אבל מרן (סימן תכ"ו ס"ד) **כתב שצריך שבעה ימים שלמים, ונזהרים בזה אפילו כאשר חסרה לנו שעה אחת או שתיים**. מרן קיבל את הדין הזה מהמגיד שלו²⁰, שאמר לו: צריך לחכות שבעה ימים שלמים מהמולד (מגיד מ"שירי שיר השירים). וזה כדעת רבי יוסף ג'קטיליא (הובא בבית יוסף שם). **לכן אם תדע את המולד, תדע מתי לברך ברכת הלבנה בדיוק**. למשל המולד של חודש טבת ביום חמישי השבוע בערב (אור ל' בטבת) בשעה 8:03, וא"כ לא נוכל לברך השבוע בליל ששי לפני הזמן הזה, אלא רק משעה 8:03 בערב בלבד. ואם אדם לא יכול, יחכה עד מוצאי השבת. וזה חידוש שמחכים שבעה ימים, כי הפרי חדש (שם ס"ד) כתב שמהגמרא מוכח להדיא שלא צריך לחכות שבעה ימים²¹. וגדולה מזו, **הרמב"ם** (פ"י מהלכות ברכות ה"ט) כותב שאפשר לברך על הלבנה, **כבר מראש חודש** ואם תיראה קצת לבנה אפשר לומר ברכת "מחדש חודשים". ורוב הפוסקים אומרים **משלושה ימים. והרב עובדיה ע"ה** (חזון עובדיה-חנוכה עמ' ש"ג בהערה) כתב שמעיקר הדין אפשר לברך בשלושה ימים. אבל לפי דעת מרן מברכים משבעה ימים. **ויש שואלים: למה אנחנו הולכים כאן ע"פ הקבלה? אבל כאן מרן פסק**

19. הרב עובדיה ע"ה (חזון עובדיה-חנוכה עמ' רנ"ט) הביא את הרמז הזה בסתם, אבל רבי יוסף חיים זוננפלד שהיה לו מח מיוחד גם לגימטריאיות חידש אותו, רק שהרב לא כותב בדברי

אגדה מאיפה מקורם. (עיי' בעלון מס' 147 הערה 5).

20. הרב חיד"א (שם הגדולים ח"א ערך מהר"ח ז') קורא לו "המלאך הדיבר בו" (ע"פ זכריה א' ט').

21. מה ההוכחה? בגמרא (סנהדרין מ"א סוף ע"ב) אמרו שתי דעות עד מתי מברכים על הלבנה בחידושה, יש אומרים עד שבעה ימים, ונהרדעי אמרי עד חמשה עשר. וההלכה כמו נהרדעי. ולכאורה לפי דעת מאן דאמר עד שבעה ימים, היעלה על הדעת שמתחילים בשבעה ימים? מתי מתחילים ומתי גומרים?! אלא מוכרח שמתחילים לפני שבעה ימים. וגם נהרדעי שאמרו עד חמשה עשר, לא אמרו שמתחילים בשבעה, אלא שניהם מודים בהתחלה שאפשר לברך לפני שבעה ימים, והמחלוקת רק מתי נגמר הזמן. וא"כ משמע להדיא שאפשר לברך לפני שבעה ימים.

יונקים מאתנו¹⁷. לכן מה אנחנו צריכים לקחת את האשוח הזה?! התורה אמרה 'ה' אחד ושמו אחד" (זכריה י"ד ט'), "אין עוד מלבדו" (דברים ד' ל"ה). והאשוח הזה כמו אשירה, "ואשיריהם תשרפון באש" (דברים י"ב ג'). **מי שמוכר אשוח וחנוכה לא לקנות ממנו חנוכה בכלל, כי מי שמסופק באמונה שישאר עם החנוכות והאשוחים שלו. צריך לקנות במקום טוב**.

תענית ותיקון חצות בערב ראש חודש

ד. יש נוהגים להתענות בערב ראש חודש. ואם המולד בערב ר"ח בשעות הבוקר, לא מתענים באותו היום אלא יום לפני כן. **לכן מי שנוהג להתענות יראה מתי המולד, אם הוא בערב ראש חודש אחר הצהריים אין הכי נמי, כיון שעבר רובו בתענית ימשיך את זה. ואם הוא בשעות הבוקר, יתענה יום לפני כן.** ויש מי שכתב שבארבעה חודשים לא מתענים בערב ראש חודש, וסימנם: **חטא"ת** - חשון, בגלל שלא מתענים בתשרי. טבת, בגלל חנוכה. אייר, בגלל חודש ניסן. תשרי, יש מתענים בערב ראש השנה, אבל אין אומרים יודי ולא סדר "יום כיפור קטן". ראיתי את הרמז הזה בספר "ראשי חודשים כהלכתן" (הסכמת הגר"ש דבליצקי שם). **ומי שקם בבוקר מוקדם בערב ראש חודש, יראה את המולד, אם כבר הגיע לא יאמר תיקון חצות אלא רק תיקון לאה, ואם עוד לא הגיע יאמר תיקון רחל ותיקון לאה**.

חישוב המולד של כל חודש

ה. לכן צריכים לדעת את החשבון של המולד. פעם בילדותי למדתי מסכת ראש השנה (דף ח' ע"א) ורש"י שם, ושאלתי את אבא ע"ה: איך אחשב את התקופות האלה? אבל כל דבר שאני יכול ללמוד לבד הוא לא רצה להגיד לי. ואמר לי: "צ"א ז"ח - לעולם לא יזח". לא הבנתי, חשבתי שמדבר אתי באידיש... זה אחד הכללים בעיבור שיש בין תקופה לתקופה תשעים ואחת יום ושבע שעות וחצי. אמרתי לו: אני לא מבין את זה. אמר לי: תקח ספר "שירי דוד". לקחתי את הספר הזה, ולמדתי אותו כולו. ובמקומות שלא הבנתי למדתי לאט לאט, וכתבתי עליו פירושים. והייתי בילדותי מכין לסבא ע"ה את כל המולדות מתחילת השנה¹⁸, ובכל פעם הוא היה מסתכל בלוח שכתבתי אם הגיע המולד או לא. **חשבון המולד זה לא דבר מסובך, וקל מאד לדעת אותו. ובמיוחד אם יש לך מולד מוכן, תוסיף עליו א' י"ב תשצ"ג - יום אחד שתיים עשרה שעות ושבע מאות תשעים ושלושה חלקים**. למה שבע מאות תשעים ושלושה? כי כל שעה בעיבור מחולקת לתת"ף - אלף ושמונים חלקים. למה בעלי העיבור חילקו את השעה לתת"ף? הרמב"ם (פ"ו מהלכות קידוש החדש ה"ב) כותב שהמספר הזה יכול להתחלק להרבה אופנים: לשתיים, לשלוש, לארבע, לחמש, לשש, לשמונה, לתשע, לעשר, לשנים עשרה, לחמש עשרה, לשמונה עשרה, לעשרים, לעשרים וארבע, ועוד (אבל שבע הוא מספר קשה ולא מוכן להתחלק, ואם תחלק אלף ושמונים על שבע ייצא לך שבור). **ולכאורה קשה על הרמב"ם, שהרי יש מספר קטן מזה שלוש מאות ששים, והוא גם מתחלק על כולם, וכמ"ש המפרש להלכות קידוש החדש (פ"יא ה"ז), כי הוא מתחלק לשתיים, לשלוש, לארבע, לחמש, לשש, לשמונה, לתשע, לעשר, לשנים עשרה, ועוד. וא"כ למה כאן הגדילו את החשבון לתת"ף? הגר"א**

(בביאורו לשלחן ערוך סוף הלכות ראש חודש)

בא וכתב טעם אחר למה שחילקו 17. פעם לפני מאתיים שנה היה פילוסוף אחד בצרפת בשם "וולטר", שהיה אתאיסט כופר, ואמר: "נוצרי שנותן סטירה ליהודי, זה כמו מכה אביו ואמו, משום שהנצרות כולה לקוחה מהתורה".

18. בהתחלה הוא היה מקבל אותם מהרב צבאני ע"ה, שהיה מעתיק אותם מלוח השנה שיוצא בגר"ב (בכל הלוחות שלנו לא כתוב את המולדות, אבל בלוחות של גר"בא כתוב סימן השנה מתורה נביאים וכתובים וגם המולדות של החודש). אבל אחרי שנתן לו פעם ופעמיים הרב צבאן עלה לארץ, וסבא אמר לי: אתה תעשה לי לוח שנה, ועשיתי לו.

בס"ד
בית נאמן
הזדרזו לרכוש את כרטיס הזכויות והישועות של "חכמת רחמים" בית נאמן
זכיתי ונושעתי!
לכסא קדישא מור ונאמן הגדול רבי רחמים חי חיימה הבית זצוק"ל
08-6727523
באתר: <https://yhr.vp4.me/613>
בעמדות "נדרים פלוס" חייגו עכשיו

הצלחת **יום חור**, **דניאל בוכריס**, **יונתן מאמו**, **חיבה סופר וכדיר בוכריס** ונ"ב.

לרפואת **רבקה חיה** בת **חנינה** אסנת תנצב"ה.

לעילוי נשמת **יוסף חי כהן** בן **מסעודה** תנצב"ה.

לעילוי נשמת **בנימין בן שביצה** ואבא בן **כמיסה** לבית כהן תנצב"ה.

לעילוי נשמת **יוסף חיים** בן **תלחטו** א' היטל **חדוק** מבת' חבבת ל"ע ה' בטבת התשס"ז.

לעילוי נשמת **אבא דוד** בן **עדיזה** ל"ל מנב"ע י"ב טבת תשס"ז.

לעילוי נשמת **ר' נסים חיים** הכהן **ברבי בן ציון ושארנה** זצ"ל מ"א היקר באדם תשס"ז.

לעילוי נשמת **שליה צביה** בת **רחל** נ"ע י"ב בטבת התשס"ה.

קריאת התורה ביום ראש חודש

ט. קריאת התורה בראש חודש. בפרשת ראש חודש יש שלושה קטעים בתורה, בקטע הראשון **שמונה פסוקים**, בשני **שני פסוקים**, ובשלישי **חמשה פסוקים**. וסימן לדבר: **חג"ה**. מחר (יום ראשון א' בטבת) שיש לנו קריאה של ראש חודש ואח"כ קריאה של חנוכה, אין לנו בעיה בקריאת התורה, כי בשל ראש חודש קוראים שלושה אנשים ויש מקום ברווח לכולם, כל אחד קורא חמשה פסוקים, והרביעי קורא בשל חנוכה. קוראים זאת בסוף כי חנוכה לא תדיר לעומת ראש חודש. אבל בראש חודש רגיל צריך לחלק את פרשת ראש חודש לארבעה אנשים, ואיך נחלק? אם הראשון והשני יקראו כל אחד שלושה פסוקים, א"כ ישארו שני פסוקים בפרשה הראשונה, ואסור לשייר בפרשה פחות משלושה פסוקים (מגילה כ"א סע"ב). ואם תוסיף להם את שני הפסוקים האלה, הרי השלישי קורא פרשת וביום השבת שהיא פחות משלושה פסוקים. לכן מה אנחנו עושים? הכהן עולה וקורא שלושה פסוקים הראשונים, הלוי חוזר פסוק "ואמרת להם" וממשיך עוד שני פסוקים, ונשארו שלושה פסוקים מ"עולת תמיד" עד סוף הקטע, ואח"כ השלישי קורא אותם עם שני פסוקים "וביום השבת", והרביעי עולה וקורא "ובראשי חדשים" עד סוף הקטע "עשה ונסכו". אבל הגאון **מולינא** (בביאורו סימן תכ"ג סק"ג) עשה דרך יפה מאד: הראשון יקרא שלושה פסוקים, השני יקרא חמשה פסוקים, השלישי יחזור שלושה פסוקים מהקטע הראשון ויוסיף עליהם שני פסוקים "וביום השבת", והרביעי יקרא עד סוף הפרשה. אמנם לפי זה חזרנו על שלושה פסוקים, אבל גם לפי מה שנוהגים היום חוזרים על פסוק "ואמרת אליהם" פעמיים²⁶. ואם תאמר לי שזה טורח ציבור, הרי בלאו הכי עושים טורח ציבור שאומרים "ברוך שמה" ויש אומרים תפלה ארוכה (מובאת בספר חמדת ימים ח"ב עניני ראש חודש פרק ג' אות כ"ח ובסידור תפלת ישראל), ומה יכול להיות אם נקרא עוד שני פסוקים?! ואין תירוץ על דבריו. והגר"א כתב שזה מפורש במסכת סופרים (פי"ז ה"ט). אמנם החתם סופר (א"ח סימן ק"א) כתב שזה לא מפורש אלא הגר"א הגיה שם מדעתו, אבל מי שיעיין היטב במסכת סופרים יראה שהגהת הגר"א מוכרחת ואי אפשר לברוח ממנה (עיי' במבוא לספר אריים נסי-יבמות עמ' 56)²⁷.

הליטאים נהגו כמו הגר"א, עד הדור הזה שביטלו מנהגם וחזרו לעשות כמו כל העולם. אבל לפי דעתי לא היו צריכים לבטל את זה, כי יש לכם עמוד גדול לסמוך עליו, והדברים שלו ישרים ונכונים, ולשון מסכת סופרים מתאימה כמו שהוא אומר בדיוק (ואע"פ שחסר מלה אחת או שתיים, כל אחד יראה שזה הפשט שם), למה ביטלתם את זה?! אנחנו לא נוכל לשנות את זה, אבל אחרי שהגר"א שינה בוילנא וכל הליטאים הולכים אחריו, למה כאן לחזור לפי מה שהיה פעם?! אין צורך בזה.

הלוסיף בלימוד ביום ראש חודש

י. למה קוראים ארבעה עולים בראש חודש? הגמרא (מגילה כ"ב ע"ב) אומרת "משום שאין בו ביטול מלאכה", כלומר בשאר הימים שקוראים בתורה כמו שני וחמישי יש ביטול מלאכה ולכן קוראים רק שלושה, ואילו בראש חודש שאין ביטול מלאכה קוראים ארבעה, כי בלאו הכי לא עובדים ביום הזה. אבל זה קשה מאד. רש"י (בד"ה ראשי) והתוספות (בד"ה ושאין) כותבים שהכוונה על הנשים שלא עושות מלאכה. אבל מה אכפת לנו מהנשים? וכי הן עולות לתורה?! הרי בן אדם שעולה לתורה יש לו עבודה. (ועיי' בספר סנסן לצייר שם). אלא משמע שפעם לא היו עובדים בראש חודש²⁸. למה? יש אומרים בגלל הקרבן של ראש חודש, אבל

26. ואדרבה בגמרא (מגילה כ"ב ע"א) שאלו איך אנתנו נוהגים לחזור על הפסוק "ואמרת להם" ומניחים שני פסוקים למעלה? והרי אסור להתחיל בפרשה פחות משלושה פסוקים. ותירצו "מאן דעייל שיולי משייל", כלומר מי שנכנס לבית הכנסת ישאל על זה, ויענו לו שהראשון קרא שלושה פסוקים וחזרונו על "ואמרת להם". אבל הדרך של הגר"א טובה יותר.

27. החתם סופר לא רצה לתת מקום לשנות מנהגים עתיקים, כדי שלא יקומו אנשים אחרים וילמדו מאתנו לשנות מנהגים כמו הרפורמים שצמחו בזמנו, לכן הוא אמר שלא כדאי לשנות כלום "חדש אסור מן התורה" (ע"פ עירלה פ"א מ"ט).

28. ויש הוכחה יפה לזה, בהפטרה של "ויאמר לו יהונתן" כתוב: "ושלשת תרד מאד ובאת אל המקום אשר נסתרת שם ביום המעשה" (שמואל א', כ"ט), יהונתן אומר לדוד "מחר חודש" כלומר מחר ראש חודש, ותתחבא במקום שנסתרת שם ביום המעשה. מה זה "יום המעשה"? וכי מחר זה לא יום מעשה?! אלא הכוונה שמחר ראש חודש ולא עובדים ביום הזה. והריטב"א

ככה. אמנם לא תמיד ההלכה מתאימה לפי הקבלה, אבל הרבה פעמים עושים לפי הקבלה²², חוץ מדברים שכל הפוסקים כתבו שאפשר לסמוך על הפשט. לכן כדאי להסתכל בלוח ולומר את זמן המולד: "ביום פלוני, בשעה פלונית, כך וכך דקות, וכך וכך חלקים". פעם הייתי מחשב את החלקים גם בשניות²³, ואח"כ ראיתי שזה מסובך, ולא יבינו מאיפה הבאתי את זה. לכן אני אומר כמה חלקים בלבד, וכמו שכתוב בלוח (ועיי' בחוברת אור תורה תמוז תשס"ה סימן קכ"ח אות ג'). ובסידור תפלת ישראל יש נוסח כזה: "**חידושיה ביום פלוני ומניינה ביום פלוני**", כי לפעמים יש יומיים ראש חודש, וא"כ החידוש והמולד הוא ביום הראשון שזה שלושים לחודש, והמנין של החודש הוא ביום השני. למשל השבת הזאת (פרשת מקץ) שהיא שלושים לחודש כסלו הפעם מלא (ולפעמים חודש כסלו חסר), והמנין מתחיל ממחרת, א' לחודש טבת.

"מלכות יון הרשעה"

ז. עוד מלה ב"על הנסים" ששכחנו להגיד בשיעור הקודם: "שעמדה מלכות יון הרשעה". ויש אומרים "הרשעה", אבל זה לא בדיוק, כי המלה "הרשעה" זה שם עצם מופשט ופירושה הרשע, והרי זה כאילו אומר "מלכות יון הזדון", ואי אפשר לומר ככה. אבל הרשעה זה שם תואר, כמו רשע-רשעה, רחב-רחבה, יקר-יקרה, קטן-קטנה, לבן-לבנה, חכם-חכמה (הח"ת בשוא פתח בגלל שהיא גרונית). ולכן העיקר לומר "הרשעה". וככה כתב הארחת חיים (הלכות חנוכה אות כ"ב), והוא בבית יוסף (סימן תרפ"ב). אמנם הרב פרי חדש (אות א') חולק וכותב שהמנהג לומר הרשעה, אבל זה לא נכון. ומה שמצאנו בתפלה: "**ומלכות הרשעה** מהרה תעקר ותשבר ותכלם ותכניעם", שם המלה "רשעה" זה שם כללי, כלומר כל מלכויות הרשע והזדון בעולם, כמו הקומוניזם ברוסיה וצפון קוריאה ואיראן שהם שונאי ישראל, ואין לנו כוונה על מלכות מסוימת. ואילו כאן הכוונה על מלכות מיוחדת, מלכות יון. לכן נכון לומר הרשעה, ואבא ע"ה תמיד אמר ככה. והנה יש **קושיא על זה**, ממה שכתוב בזכריה "זאת הרשעה" (ה'ח'), ולכאורה מדובר על מדינה מסוימת. אבל הגמרא (יומא ס"ט ע"ב) אומרת שכוונת הפסוק על יצר הרע, שאנשי כנסת הגדולה לקחו את היצר הרע של עבודה זרה והרגו אותו²⁴. ולפי זה "זאת הרשעה" לא מדובר על מדינה מרשעת, אלא פירושה "זה הרשע", כי זה חוזר על היצר הרע של עבודה זרה. (ועי' בחוברת אור תורה כסלו תשל"ח סימן ע"ב).

"שיר חנוכת הבית" ו"ברכי נפשי" מה אומרים קודם

ח. מחר (יום ראשון א' בטבת) אומרים מוסף של ראש חודש, ויש לנו גם "מזמור שיר חנוכת הבית לדוד" וגם "ברכי נפשי". בחזון עובדיה (חנוכה עמ' ר"ב) כתוב שאומרים ברכי נפשי לפני שיר חנוכת הבית, כי ברכי נפשי זה של ראש חודש והוא תדיר יותר מחנוכה. אבל כנראה זה מדובר כאשר לא קוראים שיר של יום בראש חודש, כי אם קוראים שיר של יום לפני מוסף א"כ מיד אחרי זה אומרים "שיר חנוכת הבית", ואילו "ברכי נפשי" הוא אחרי מוסף. לכן אין כאן ענין של תדיר ושאינו תדיר, כי מתי אומרים את זה? רק כאשר שניהם באים ביחד, אבל כאן ברכי נפשי אחרי מוסף ואילו שיר חנוכת לבני מוסף. תלמיד חכם מירושלים **רבי פנחס מוצאפי** (קונטרס פינחס יפלא ח"ה) כתב את זה²⁵, וגם הגאון **רבי יהודה ברכה** (ש"ת ברכת יהודה ח"ו סוף סימן ל"ב) כתב שיש לומר שיר חנוכת לפני מוסף.

22. למשל ברכת "הנותן ליעף כח", שכל העולם מברכים אותה, אע"פ שאיננה כתובה בגמרא ובהרמב"ם, ומרן (סימן מ"ט ע"ו) כתב שלא לברך אותה. ויש אומרים שמרן חזר בו מזה, למה? זו עוד שאלה (עיי' כנה"ג שם בהג"ה). אמנם הרב שלום מאשא ע"ה כתב שהוא לא מברך (ש"ת תבואות שמש ח"א סימן ס"ז ועוד), אבל הוא יחיד בעולם כולו.

23. בכל דקה יש ששים שניות וזה שמונה עשר חלקים, וא"כ כל שלוש שניות ושליש זה חלק, ואם אומרים לך שלושה חלקים זה עשר שניות, ואם אומרים לך ששה חלקים זה עשרים שניות.

24. פעם היה להם שנגעון שהולכים אחרי עבודה זרה בעינים עצומות, ואדם רואה דמות פסל ומשתחוה לו. אי אפשר להבין את זה. מנשה בן חזקיה מלך יהודה אמר לרב אשי בחלום: "אם היית שם היית רודף אחרי עבודה זרה" (סנהדרין ק"ב ע"ב). למה עכשיו הוא לא רודף? כי הלך היצר הרע של העבודה זרה, וכבר אנשים לא מאמינים בזה, אבל פעם היו משוגעים בדבר הזה.

25. הוא כל פעם כותב קונטרסים, וצריך לחבר את כולם לספר אחד, כי אם הקונטרס נקרע אדם גונז אותו, ולכן עדיף שיצלם את הכל ויעשה ספר חדש.

והיות שותף בממלכת המורה הקדושה כסא רחמים

02-53-53-383
www.ykr.org.il
אתר הישיבה

11,000,000
מספרים

צפית המספרות האחריות

ברנישת כרטיס אתה שותף:

ברגפעת המורה
וכלל העולם כולו

אינספור זקניות
הכרטיס אהבנו

05

ברכת מרו ראש הישיבה של יל"א

יל הרוכש יזנה לקבל פי עשרה לפחות!

אינספור זקניות
הכרטיס אהבנו

01

ברנישת כרטיס אתה שותף:

במלכת המורה הקדושה מסודרת עשיית נסא רחמים!
וספירה הרבים המאורים בכל הארץ בן מורד יוסף!

אינספור זקניות
הכרטיס אהבנו

06

כרטיס כניסה להילולא הגדולה

בני"ה בוס שלישי י"ז בעשב המש"ר (2020.01.14)
במוכס חידודים יצי התעוררה ביקו 2 - ביקו 1

אינספור זקניות
הכרטיס אהבנו

02

מדה יהיה הצעצעד לכפרדה של תורה

ברנישת כרטיס אתה נכנס להמלכות

למעלה מ-100 המלכות
על ממון פיתוח של ממשות

100
זקניות

אינספור זקניות
הכרטיס אהבנו

07

קבל מנתה ללא הגבלה

הרוכש כרטיס זכאי לזמן מנתה ללא הגבלה
ממון ממון מנתות וקורתות

אינספור זקניות
הכרטיס אהבנו

03

ההגדרה הגדולה בילד ההילולא

30
תכניש דוג

2
דרכי שירותים 2020

אינספור זקניות
הכרטיס אהבנו

08

כונש 2 כרטיסים

ותוכל לישטתן בהגדרה פיתוח:
ישטתות בשנת תשפ"א בל"א "מעלה החמישה"
עם מרו ורובן שלישי א"

אינספור זקניות
הכרטיס אהבנו

04

י"א - מספר 220000 שנה שנה ותיא ישיבה לית המור

1700-50-51-52

hilula.org

לורנישת כרטיסים

הקשו על זה, כי בכל יום יש קרבן תמיד והולכים לעבוד. לכן אמרו שכנראה פעם ראש חודש היה כמו מועד, וכמו שכתוב "לא חודש ולא שבת" (מלכים-ב, ד' כ"ג), ולכן לא היו עובדים ביום הזה. הרב עובדיה ע"ה (חזון עובדיה - חנוכה עמרמ"ז והלאה) **כותב שגם היום מי שנוהג שלא לעשות מלאכה בראש חודש ומקדיש כל היום לתורה, זה בסדר גמור. וכותב שם באריכות שזה מנהג טוב ללמוד ביום ראש חודש, ולהוסיף שעות בלימוד, זכר למה שהיו נוהגים פעם בראש חודש שלא היו עושים מלאכה.** ושמעתי שבתים היו נוהגים ביום ראש חודש, שבאים לבית הכנסת שעה-שעתיים לפני מנחה, ולומדים כולם כל אחד מה שרוצה, אחד זוהר ואחד משנה ואחד גמרא ואחד הרמב"ם ואחד תנ"ך. ככה אמר לי רבי יצחק קארו²⁹, וגם שכן שלנו תימני (ר' ישי שוקר) אמר לי שהם נוהגים בזה עד היום³⁰. **לכן אשרי אדם שימצא זמן נוסף ללמוד בראש חודש, כי לא נשאר לנו היום מראש חודש כלום.** האשכנזים עושים מנגינות מיוחדות ומאריכים בהלל של ראש חודש³¹, ואחרים יוצאים מבית הספר מוקדם לכבוד ראש

(מגילה שם) כותב: "ונסתרת שם ביום המעשה", מכלל שראש חודש לאו יום המעשה הוא. [וכן בדר"ק שם כתב: ותרגם המתרגם ביום המעשה ביומא דחולא, כלומר ביום חול שעושין בו מלאכה, לפי שהיה נסתר עתה ביום ר"ח, כי נראה שהיה מנהגם שלא לעשות מלאכה בר"ח, כמו שהוא מנהג הנשים היום].

29. הוא היה לומד איתנו במוצאי שבת. ואמר לי שהוא דור חמישי לרב הראשי של צנעא רבי יחיא אלקארה, שמוזכר בספר "חדרי תימן" של רבי יעקב ספיר. והוא האשכנזי הראשון שביקר בתימן בשנת תר"ט (לפני 161 שנה), ומצא כמה דברים מיוחדים שם.

30. אמרתי לו שלא ראיתי היום שנוהגים בזה, ואמר לי: אתה ראית אנשים פשוטים, אבל אנשים ששומרים עושים את זה. פעם אמרתי את הדבר הזה (עלון מס' 43 אה"ת), ותלמיד חכם אחד בחבורת פנינים (של רבי מרדכי חיים) כתב: אני תימני ולא שמעתי את זה. אבל מה נעשה לך אם לא שמעתי?! וכי צריך לאסוף את כל התימנים ולעשות "משאל עם" מי לומד ומי לא ביום ראש חודש... מספיק שנים שאמרו את זה.

31. פעם שמעתי את האדמו"ר מנדבורנא שר בראש חודש: "הוייד לה' כי טוב", והמנגינה הזאת הזכירה לי שיר של הקיבוצים ששמעתי בחו"ל בגיל שמונה "דממה ביזרעאל" (שכתתי את המלים), כי האנשים עשו קיבוצים בכל הארץ היו פעם משפחות של חסידים וצדיקים, והם לקחו את השם "קיבוץ" מחסידי ברסלב ושמו אותו בקיבוץ החילוני, ולקחו מנגינות של

חודש, אבל אצלנו לא נשאר כלום. רק יש מנהג בגר'ב לאכול בשר בליל או ביום ראש חודש (עיין בספר למען ידעו דורותיכם ח"ב עמ' ר"ה). **ופעם היו אומרים שאם ראש חודש יום אחד זה "מלך אחד", ואם ראש חודש שני ימים זה "שני מלכים".** אשתי ז'ל היתה שואלת: "מלך או מלכין"? כלומר האם ראש חודש יום אחד או יומיים? כי ראש חודש היה כמו מלך וחשוב מאד (ועיין בקובץ ויען שמואל ח"ד בקונטרס מאמר אסתר עמ' כ"א, ובוען שמואל חלק כ"א סי' י"ז הערה 22). אבל היום שלא נשאר לנו מראש חודש כלום, כדאי לחדש את המנהג הזה, וללמוד עוד שעה נוספת בראש חודש.

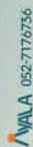
"ה' יתברך ישמרני ויחיני"

יא. אחרי ההלל בראש חודש, יש סגולה לאריכות ימים לומר שלוש פעמים "ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל" (בראשית כ"ד א'). ואח"כ כתוב בסידורים לומר: "זבדיה ישמרני ויחיני". אבל זה מנהג לא טוב, כי אי אפשר לומר שהמלאך זבדיה ישמרני ויחיני, ואפילו יהיה המלאך הכי גדול בעולם, אין מי שיכול לשמור ולהחיות רק הקב"ה. וזו גמרא מפורשת (שבועות ל"ה ע"ב) על הפסוק "ויאמר לוט אלהם אל נא אדני" (בראשית י"ט י"ח), הפשט הוא שלוט אמר את זה למלאכים, ומה שכתוב "אל נא אדני" בקמץ, הכוונה אל נא רבותי, והקמץ בגלל סוף פסוק. וככה פירשו אבן עזרא (שם) ורובנו בחיי (בראשית י"ח ג'). אבל הגמרא שם אומרת שלוט התכוין לקב"ה, ולא בגלל שהנ"ן בקמץ, אלא בגלל ההמשך: "ותגדל חסדך אשר עשית עמדי להחיות את נפשי" (בראשית י"ט י"ט), מי זה שבידו להמית ולהחיות? הוי אומר זה הקב"ה. **למדנו מהגמרא שאי אפשר לומר שהמלאך הזה מחיה אותי או ישמרני ויחיני.** והנה יש לנו פסוק מפורש בתהלים (מ"א ג') "ה' ישמרנו ויחינו". וא"כ בשביל מה לומר "זבדיה ישמרני ויחיני"? והרי מי מחייה את זבדיה עצמו? הקב"ה, א"כ גם אנחנו נבקש מהקב"ה שמחיה אותנו, ושולט בכל העולם כולו "מקרני ראמים עד ביצי כנים" (שבת ק"ז ע"ב). **לכן עדיף לומר "ה' יתברך ישמרני ויחיני".** וככה שמעתי בשם תלמיד חכם ומקובל גדול תימני רבי חיים סוואני, שלא היה אומר זבדיה ישמרני אלא "ה' יתברך ישמרני ויחיני". ועוד טעם שלא כדאי לומר "זבדיה", כי יש שתי נוסחאות בזה, יש אומרים זבדיה ויש אומרים זבביה. ולכאורה הגירסא "זבביה" נכונה יותר, כי "זקן בא בימים" ראשי תיבות "זבב" והמלה "יה" זה שם ה'. אבל יחשבו שאתה עובד זבובים, "בעל זבוב אלהי עקרון" (מלכים-ב, א' ב')... **לכן לא כדאי לומר לא זבביה ולא זבדיה, אלא "ה' יתברך ישמרני ויחינינו** וכל אנשי ביתנו וכל ישראל אחינו". אם תאמר ככה אין לך בעיה בזה, אבל אם תאמר דברים אחרים תיכנס לבעיות בזה. ואני מכיר שלושה תלמידי חכמים שהיו אומרים את הסגולה הזאת ומתו בדמי ימיהם, איפה הסגולה לאריכות ימים הזאת?! לכן אדם צריך לדעת: כאשר אתה מאמין בהקב"ה לבדו, הוא נותן לך כל מה שאתה רוצה, אבל אם אתה מביא לו מלאכים ומתווכים, אסור לעשות את זה. כתוב בירושלמי (ברכות פ"ט ה"א): "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו, כה' אלקינו בכל קראנו אליו" (דברים ד' ז') - לא תצווה לא למיכאל ולא לגבריאל, אלא היה מתפלל אלי ואני עונה לך. "אליו" - ולא למדותיו, "אליו" - ולא למלאכיו (עיין בעלון מס' 29 הערה 5). לכן גם כאן לא כדאי לומר את זה. אתה רוצה לכונן ראשי תיבות תכוין את זה, והרי איפה מצאנו בפסוק "זבדיה"? אמרו שמחליפים את המ"ם של "בימים" באותיות בכ"גל"ש דמ"ת. אבל בשביל מה הצרות האלה?! יניח לנו זבדיה במקומנו, ה' יתברך ישמרנו ויחינו, ותו לא מידי. ברוך ה' לעולם, אמן ואמן.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל השומעים דרך הליון, והשומעים כאן, והקוראים אח"כ בעלון "בית נאמן". כולם יבורכו מפי עליון, בבריאות איתנה והצלחה רבה, אושר עושר וכבוד, ויזכו לראות בתחיית המתים, ובביאת המשיח, ושכל עם ישראל יחזרו בתשובה, אמן כן יהי רצון.

השירים האלה והכניסו אותם בתוך הקיבוצים. אבל המקור של המנגינות האלה הוא שלנו.

לומד הלכה ורוצה להיות מונח בסוגיות? לומד דף היומי ולא מספיק לחזור? מפרנס את משפחתך ולא מוותר על בקיאות בש"ס?

"... וע"כ לעניינת דעתי עצה קטנה לזה שיראה להיות בקי ע"כ בעיקרי הלכות מן הש"ס דהיינו שיראה ללמוד האלפס (הרי"ף) מן הש"ס. והנה עצה זו של לימוד האלפס עם פרש"י מצאתי במעשה רב בשם הגר"א שכתב שם ללמוד רב אלפס כל יום עם פירוש רש"י ולחזור היטב..." (מרן הח"ה בהקדמה לספרו ליקוטי הלכות)

ב-ח' בטבת כולנו פותחים דף חדש! הלימוד בשני מסלולים:

מסלול א' מקביל ללימוד דף היומי בגמרא

לומדים דף ליום ברי"ף,

בחודש הרביעי חוזרים על ג' החדשים האחרונים.

מסלול ב'

מבחנים בכל חודש, וכן הגרלות על כרטיסיספר

הארגון זוכה מאז הקמתו לברכתם ועידודם של גדולי ישראל מדברי מרן ראש הישיבה: "וכבר נתן עצה זו בעל החות יאיר והגר"א זצ"ל, בהצלחה רבה, נאמן ס"ט"

אי בתמונה?

תפלת ערבית שכתב יצאו הפוכים, ואם כן יוצא שצמחים מעט בשבת, וזה מראה לנו שהיום הזה הוא חמור. (גליון 45 אות ג).

בשבת (שהרי ראש חדש טבת יכול לחול רק בחמשה ימים מהשבוע בימי אבגד"ו (כמו שכתב מרן בשלחן ערוך סימן תכ"ח סעיף ב'), וכיון ששבתה בטבת זה הפרש של ימים מהיום שבשבת שחל בו ראש חדש, אם כן לעולם הוא לא יחול בשבת). אלא פגנת האבודרהם "אלו" הוא היה חל בשבת היינו צמחים אותו. אבל מצאנו בו דבר שאין בכל התעניות, שלפעמים הוא חל ביום ששי וצמחים, ומתי אוכלים? אחרי

ילדי גאולה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א

לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

גליון 147

למען הספור

"כתב לך את שם היום את עצם היום הזה"

דף ס"ט עמוד א' ש'אפלו אם היא היתה חלה ביום שבת היינו צמחים. איך הוא הגיע לזה? כתוב בספר ה'זקאל (פרק כ"ד פסוק ב') לגבי עשרה בטבת: "בן אדם כתב לך את שם היום את עצם היום הזה", וביום הכפורים גם כן כתוב "ב'עצם" (ויקרא פרק כ"ג פסוק כ"ח), אז פמו שיום הכפורים דוחה את השבת ככה הדין בעשרה בטבת. ואפלו שלפעמים עשרה בטבת לעולם לא יחול

תענית עשרה בטבת היא התענית הראשונה מכל התעניות (שאינם מן התורה), פי בתחלה עשו מצור, ואחר כך נבקעה העיר בשבעה עשר בתמוז, ואחר כך נשרף בית המקדש בתשעה באב (ויש אומרים שבית ראשון נשרף בא' באב), ואחר כך צום גדליה, ואחר כך תענית אסתר. זה הסדר שלהם. ולכן היא חמורה מכל התעניות, מה החומרה שלה? כתב רבנו אבודרהם

ידע תדע

א. נקרא בפרשה שיהודה אומר בשם אביו: "ויצא האחד מאתי ואמר אך טרף טרף ולא ראיתי עד הנה" (בראשית מ"ד כ"ח), ויש להבין, הרי אם הוא טרף טרף אז מה זה ולא ראיתי עד הנה? וכי בן אדם שנטרף יקום לתחייה? זה יהיה רק בתחית המתים. אלא רש"י אומר "שהרי לא ראיתי עד הנה". ואכן עזרא (שם) מסביר את זה, שהנאי של "ולא זה במקום שיי", והכנה "שלא ראיתי עד הנה", כלומר אך טרף טרף לא ראיתי עד הנה. ודגמא לזה, לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה" (דברים י"ז ט"ו), הכנה שלא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם זה שני דברים, אם כן למה שישב את העם מצרימה! אלא הכנה שלא ירבה לו סוסים כדי שלא ישיב את העם מצרימה, ולכן גם כאן הכנה שהרי לא ראיתי עד הנה. (גליון 94 אות י').

ב. רבי שלמה עדני, הוא חכם תימני שהיה בדורו של מרן [רבנו יוסף קארו, השלחן ערוך] והגיע מתימן לצפת, והוא כתב ספר יפה מאד על המשנה "מלאכת שלמה", אבל גדול מאד ולכן לא הדפיסו אותו, עד שהמפדסיים של "הוצאת יולנא", מצאו את זה והדפיסו את הכל, ואפלו כאשר מעתיק דברי זולתו. ויש בו כמה נסחאות יפות. היה חכם אשכנזי שהגיע לצפת באותה תקופה, קרא לו "רבי יוסף התנאי", למה נקרא רבי יוסף התנאי? כי היה יודע כל המשניות בעל פה, ויש לו כמה גרסאות יפות (ומובאות במלאכת שלמה). פעם שאלו אותי על משנה בבבא מציעא (דף ל"ח ע"א), "המפקיד פרות אצל חברו, אפלו הן אבודין לא יגע בהן", והכנה שלא ימכר אותם כי אולי הפעלים לא מסכימים או שיעשו אותם תרומה ומעשר, אבל קשה כי אם הם אבודים מה יש לו למכר? ימכר דבר אבוד? אז פתחתי מלאכת שלמה שם וראיתי שהוא גורס במשנה אפלו הם "אבודים", לא אבודים אלא אובדים, כלומר הולכים ואובדים. כמה ההגהה הזאת יפה, כמה אמתית, כמה נפלאה. וכמה פעמים יש טעות בספרים בין רבי אלעזר או רבי אליעזר, ומלאכת שלמה קולע אל השגחה ולא יחטיא. ויש בו כמה מהות במשנה על פי הדקדוק. (גליון 16 הערה 24).

ג. בט' בטבת לפני מאה וששים שנים (בשנת תר"ו), נפטר מורנו ורבנו הגאון רבי ישעיה בסיס זצ"ל, שהיה רב גדול בתוניס ומפורסם מאד, וכל חכמי צפון אפריקה היו מכבדים אותו בהערצה רבה. יש ספר שכתב חכם ממרוקו ואמר עליו: "אין פמורה בכל חכמי צפון אפריקה" (ראה בספר מגדולי ישראל חלק א' עמוד ש"ע"ב). ובאותו היום שהוא נפטר, יהודי תונס צמו (ואכלו רק פערב), ולמחרת צמו גם צום עשרה בטבת. (גליון 45 אות ג').

הלכה נאמנה

השחר, כי מדין הגמרא (תענית דף י"ב עמוד א') מתר לאכל.

ב. אבל מי שרוצה לקום ולעשות פו, עשה תנאי לפני השנה ויאמר: אם קמתי לפני עמוד השחר, יכול אני לשתות או לאכל. והתנאי הזה הוא לאו דוקא בפה, אלא אפלו אם אתה מכין את השעון לדגמא לשעה 5:00 זה מספיק, כי המעשה הזה נחשב כאלו עשית תנאי בפה. וכמה פעמים כתוב בגמרא "פינו שפעשה כך וכך אין לך מחוי גדול מזה" (זה גמרא בפסחים דף פ"ח עמוד א', ויש עוד כמה מקומות כאלה), כלומר שאם אדם עשה מעשה הוא מגלה את דעתו שרוצה לעשות פו, וזה נחשב כאלו אמר בפעל. (גליון 45 אותיות י"ד, ט"ו, ו' וגליון 22 אותיות כ"א, כ"ג, כ"ד, וגליון 71 אותיות ל"ג, ל"ד, וגליון 94 אות כ"ג, וגליון 120 אות כ', וגליון 154 אות ד'. בגליון 154 שם אמר מרן שליט"א בזה הלשון: אמנם **לכתחילה** צריך לעשות תנאי ולומר: אם קמתי לפני עלות השחר אני יכול לאכול (או לשתות), אבל גם אם לא עשה תנאי, עצם הדבר שהכין שעון זה מספיק, ובגליון 71 שם, אמר מרן שליט"א לענין שתיית חלב, **שיכתן** שמוחר גם לדעת הוהרה).

א. אדם שרוצה לקום בליל התענית לפני הבקר ולשתות או לאכל, יכול לעשות את זה. ויקום חצי שעה או קצת יותר לפני עמוד השחר (לדגמא בשעה: 5:00). ויקרא ברכות השחר ותקוון חצות (תקוון רחל ותקוון לאה), וישפיה כוס קפה. (יש כמה דעות בעמוד השחר וזה מסבך עד מאד: יש זמן עמוד השחר של חכ"ד שהוא שעתים לפני הזריחה [הנצחמה], פי הם הולכים על פי הרמב"ם שעמוד השחר הוא חמשה מילים לפני הזריחה, ובני קל מיל הוא עשרים וארבע דקות [לדעת הרמב"ם].) ואם כן זה יוצא שעתים (ואולי אפלו שעתים ומחצית). ויש אומרים שמנהג ארץ ישראל על פי האשכנזים שעמוד השחר הוא תשעים דקות לפני הזריחה (ככה פותח הרב דבליצקי [ז"ל]). ואנחנו לוקחים את הסבר המקלה ביותר, כמו שפרט כתב שעה שבעים ושנים דקות לפני הזריחה, ויש הסבר לזה, ונדם שרוצה לאכל ולשתות, אבל הוא לא רוצה לעבר על דברי האוהר (פרשת ויקהל דף רט"ו עמוד ב') שאומר לא לאכל אחר השנה לפני עמוד השחר, אז ישנה חלב כי הוא גם מורה וגם מזין, ואם אדם רואה שאם לא יאכל, לא יוכל להחזיק מעמד בתענית, אז אפשר לו לאכל לפני עמוד

חינה

"חודש" והוא יום אחד

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם וכתובת) נא לשלוח התשובות עד יום שני בערב פתירת מיליון קוראים.

פתרון החידה: יום כיפור ולא בחודש תשרי. יום כיפור קטן (שיש נהגים לעשות בערב ראש חודש), הוהרה: ישראל חוברה - בית שמש

פתרון מיו בתמונה: הגאון הגדול רבי יעקב ישראל פישר זצ"ל ראב"ד העדה החרדית וחבר ספר אבן ישראל. הוהרה: שמעון פרל - בית שמש

מוסדות ישיבת
נסא רחמים
 מתכבדים להזמין

להיכרות רבא דעדיקייא

של רבותינו הקדושים:

רבנו הגדול הרמב"ם, המקובל האלקי רבי יעקב אביחצירא, עמוד ההוראה הגאון רבי כלפון משה הכהן, בנו הגאון רבי אברהם מגוף הכהן, מרן הגאון הקדוש רבי מצליח מאזוז הי"ד, מייסד, מנהל וראש הישיבה בתוסס, זכר צדיקים לברכה, זכותם תעמוד לנו ולכל ישראל, אמן

מרכז הירידים
 גני התערוכה
 רח' שדרות רוקח 101 תל אביב
 נשים - 1
 גברים - 2
 ביתן

מתיחת שערים
18:00

אי"ה ביום
שלישי
י"ז בטבת
 14.01.2020 התש"ף

במעמד ראשי ישיבות, רבני ערים, ראשי מוסדות, שרים וחכי"ם ובראשם:

מרן הראשון לציון
 הגאון הגדול רבה של ירושלים
 הרב **שלמה משה עמאר שליט"א**

מרן ראש הישיבה
 הגאון הגדול מורנו ורבנו ועטרת ראשנו
 הרב **מאיר מאזוז שליט"א**

סעודת מצוה
 סביב שולחנות
 ערוכים כיד המלך

ההגולה
 הגדולה
 בסוף הערב

שעול
 אלקנדיל
 ע"י התורמים הנכבדים

הזמר והפייטן
בני ברדא

החזן והפייטן העולמי
ר' חוד שירו
 מארה"ב

תזמורת מורחבת בת 20 נגנים
 בניצוחו של אריאל כהן

גדול יהיה המעמד לכבודה של תורה

לפרטים לרכישת כרטיסים ולמוקד ההסעות

1700-50-51-52
 hilula.org

